

Stálá komise Senátu PČR pro krajanů žijících v zahraničí

Stálá komise Senátu PČR pro krajanů žijících v zahraničí (dále Komise pro krajanů) vznikla v roce 1996 po znovuoobnovení Senátu Parlamentu České republiky. Jedná se o orgán Senátu, který je tvořen zvolenými senátory vždy na dvouleté funkční období. V čele Komise pro krajanů je volen předseda, místopředsedové a ověřovatelé.

Při Komisi pro krajanů pracuje **poradní sbor**, který nese název **Konzultativní rada**. Jedná se o sbor, který jmenuje Komise pro krajanů také na dvouleté funkční období. V současné době je Konzultativní rada tvořena lidmi z řad ministerských úředníků, kteří mají ve své gesci krajanůskou problematiku, dále zástupci krajanůských spolků a to jak tradičních, tak i novodobých, a zástupci krajanůských tisků a médií.

Komise pro krajanů dlouhodobě podporuje a komunikuje se všemi skupinami krajanů, a to jak s tradičními krajanůskými spolky, tak s těmi novodobými, s českými školami v zahraničí, s Českými školami bez hranic, s krajanůskými zájmovými skupinami apod.

Návrhy zákonů:

Komise pro krajanů v rámci své legislativní činnosti navrhla **zákon o státním občanství**, který byl schválen v roce 2013 Parlamentem ČR, a od té doby je možné mít dvojí státní občanství. Tento zákon umožnil navrácení českého státního občanství lidem, kterým bylo odňato v dobách bývalého komunistického režimu, nebo těm, kteří se ho museli vzdát z důvodu nemožnosti mít dvojí státní občanství. V minulém roce opět na základě návrhu Komise pro krajanů byla schválena **novela zákona o státním občanství**, která zahrnuje i přímé potomky občanů, kteří nabyli zpět občanství na základě zákona z roku 2013. V minulosti také na základě návrhu Komise pro krajanů byla schválena **možnost vyzvedávání si dokladů na honorárních konzulátech**, do té doby nemožné.

Komise pro krajanů **podala 3 x návrh na změnu volebního zákona s možností korespondenčního hlasování, který byl Senátem schválen**, ovšem v Poslanecké sněmovně byl tento návrh zamítnut. Komise cítí, že tato **základní politická svoboda** občanů České republiky žijících v zahraničí je stále nenaplněná, a činí kroky ke znovuoobnovení legislativního procesu. Naposledy **přijal Senát usnesení 22. 7. 2020**, ve kterém vyzývá vládu České republiky, aby urychleně projednala návrh zákona o správě voleb, který je kompletně připraven ministerstvem vnitra a ministerstvem zahraničních věcí. Tento **návrh zákona v sobě zahrnuje i korespondenční volbu** a vláda ve svém Programovém prohlášení z roku 2018 měla toto jako jednu z priorit. Vzhledem k délce legislativního procesu je nutné, aby se začal návrh zákona o správě voleb projednávat nyní. Pokud by k projednávání došlo později, nepodaří se návrh projednat tak, aby lidé mohli takto volit již ve volbách do Poslanecké sněmovny v roce 2021.

Na základě návrhu Komise pro krajanů a po schválení Senátu byla oslovena vláda České republiky, aby **zřídila Meziřesortní komisi pro Čechy žijící v zahraničí při kabinetu ministra zahraničních věcí**. To se podařilo a od roku 2017 tato komise pracuje. Na stránkách **ministerstva zahraničních věcí** se podařilo udělat odkaz pro Čechy a krajanů žijící v zahraničí s názvem **Užitečné informace pro Čechy žijící v zahraničí, kde naleznou informace o "běžném dni a životě"** pro případ jejich návratu do ČR, a další důležité informace a kontakty na ministerstva, která mají ve své gesci krajanůskou problematiku.

Komise pro krajaný má velký zájem, aby pokračoval **Program podpory českého kulturního dědictví v zahraničí na další pětileté období**, tj. od roku 2021–2025. Tento program může prodloužit vláda České republiky formou usnesení. **Senát přijal v dubnu tohoto roku usnesení**, ve kterém žádá vládu, aby **navýšila dvojnásobně finanční prostředky do tohoto programu** z důvodu více než dvojnásobného nárůstu žadatelů v posledních letech, bez dosavadního finančního navýšení jeho rozpočtu. Po roce 1989 odešlo z České republiky asi 600 tisíc lidí, mnoho lidí získalo zpět občanství díky zákonu o dvojím státním občanství. Diaspora se rozrůstá, potřeby se zvětšují a také se mění. Za posledních 15 let se zvýšil zájem a potřeba výuky českého jazyka a to především u dětí. **Komise pro krajaný podporuje české školy v zahraničí** a od samého vzniku Českých škol bez hranic **iniciovála také změny**, které se uskutečnily v rámci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky a umožnily mnoho zásadních změn pro fungování a „certifikaci“ těchto spolků. Je potřeba zdůraznit, že **členkou poradního sboru Konzultativní rady** při Komisi pro krajaný je předsedkyně spolku Česká škola bez hranic paní **Lucie Slavíková Boucher**, která informuje Komisi pro krajaný a ostatní členy poradního sboru o činnosti a o potřebách českých škol v zahraničí. Členy Konzultativní rady jsou také zástupci ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a zmocněnec pro krajané záležitosti při MZV. Ti rozdělují finanční dary a finanční dotace na školy.

Komise pro krajaný uspořádala v minulosti několik **kulatých stolů a konferencí** s tématy, která byla a jsou aktuální v životě české diaspory. Společnými partnery pro tyto projekty byly v minulosti Akademie věd ČR, zastoupená Etnologickým ústavem, Ministerstvo zahraničních věcí ČR a Česká škola bez hranic z.s., která oslovovala a oslovuje také novodobou diasporu. Komise pro krajaný si této spolupráce nasmírně váží a i nadále prosazuje, aby se zájem českého státu upínal ke všem skupinám české diaspory, **tedy k tradičním krajaným spolkům a k těm novodobým**, a otevírá dveře ke společné spolupráci. Komise spolupracuje také s **Mezinárodním koordinačním výborem zahraničních Čechů**, který organizuje krajané konference 1 x za dva roky.

Zprávu o činnosti Komise pro krajaný za každý rok je možné najít na www.senat.cz a v sekci "Orgány" je odkaz i na Stálou komisi Senátu PČR pro krajaný žijící v zahraničí včetně telefonního kontaktu.

Kontakt:

Komise pro krajaný je otevřena všem Čechům a krajanům žijícím v zahraničí a je možné ji **kontaktovat prostřednictvím tajemnice Bronislavy Vackové** elektronicky na adresu: vackovab@senat.cz, která předává informace jejím členům.